

Prof. dr. sc. Robert Matijašić

**Program rada
predloženika za rektora
Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli
u mandatnom razdoblju
2013-2017.**

1. Uvod

Izazovi pred društvom u cjelini odražavaju se na svaki segment koji ga čine, pa tako i na područje visokog obrazovanja i znanosti. Sveučilište Jurja Dobrile u Puli osnovano je 2006. godine od sastavnica koje imaju višedesetljetnu tradiciju višeg i visokog obrazovanja, i iz tog je motrišta rezultat procesa regionalnog razvoja koji su u jednom trenutku doveli do logičnog, potrebnog i općeprihvaćenog cilja – osnivanja sveučilišta sa sjedištem u Puli. No oblikovanje Sveučilišta je dugotrajan, ali logičan proces razvoja djelatnosti čiji je značaj u društvu danas već gotovo posve osviješten. Ne treba više dokazivati potrebu da Sveučilište postoji, ali ogroman je prostor djelovanja na koji valja računati. Ograničenja koja postavljaju okolnosti u kojima živimo i djelujemo izazov su koje valja savladati na način koji će biti učinkovit i prihvatljiv akademskoj zajednici, društvenom okruženju i društvu u cjelini. Stoga je promišljeno korištenje ograničenih izvora zadanost koju je nemoguće zaobići, i glavni je problem oblikovanja ravnovjesja potreba i mogućnosti.

Svoje višegodišnje iskustvo u oblikovanju ideje Sveučilišta, prorektorsko iskustvo u prve dvije godine njegova postojanja, kao i

četverogodišnje iskustvo rektorskog mandata u protekle četiri godine, iskoristit ću u najboljoj mogućoj mjeri za nastavak rada na snaženju našega Sveučilišta, ravnomjerno u svim njegovim segmentima.

2. Temeljna načela programa rada

Razvojna strategija Sveučilišta 2011-2015. bit će do sredine mandata glavna okosnica provođenja aktivnosti, a na njoj se temelji i ovaj program rada. Vrlo će brzo biti potrebno započeti rad na smjernicama razvojne strategije za iduće razdoblje, koja će se donijeti postupkom predviđenim za strateške dokumente, ali i sastavnice moraju poraditi na svojim razvojnim dokumentima. Djelovanje Sveučilišta bit će na tragu strategije policentričnog razvoja visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj, usmjereno ka regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Sveučilište je osnovano kao integrirana visokoobrazovna ustanova, a doradit će se i usavršiti nadležnost pojedinih sastavnica, koje će – s obzirom na svoj položaj na Sveučilištu – imati određeni stupanj samostalnosti u znanstveno-nastavnoj politici i u dijelu poslovanja. Poslovna politika i dalje će biti u rukama sveučilišnih tijela, poglavito Senata kao najvišeg tijela Sveučilišta.

Nastavit ćemo razvijati postojeće studije iz područja društvenih znanosti (ekonomija, informatika), humanističkih (filologija, povijest) i prirodnih znanosti (znanost o moru), te iz područja umjetnosti (glazbena umjetnost), a pripremit ćemo uvjete za ulaz u tehničke znanosti. Pritom će se ravnomjerno razvijati sve tri razine studija (preddiplomska, diplomatska i poslijediplomska), kao i cjeloživotno učenje. Studijski programi će se i dalje usavršavati, naročito u funkciji integracije ponude izbornih predmeta, koji moraju biti dostupni što širem krugu studija.

Ambicija da Sveučilište dobije epitet istraživačkog nije nedostižna. Kako bi se to u budućnosti postiglo, nastavit će se poticanje znanstvenog rada pojedinaca, ali i odjela, odsjeka i katedri, kako bi se povećala znanstvena produkcija koja će se mjeriti kroz rezultate: objavljene publikacije, sudjelovanje na znanstvenim skupovima, rad na projektima svih razina i vrsta. U tome važnu ulogu ima Sveučilišna knjižnica, a povezano s

time snažnije će se profilirati izdavačka djelatnost. Uspostava infrastrukture za jačanje znanstvene djelatnosti već je definirana, ali operacionalizacija ovisi o mnogim vanjskim čimbenicima.

Sveučilište će nastaviti razvijati međunarodnu suradnju, kako onu na planu nastavne djelatnosti, tako i na planu znanstvenih istraživanja, a posebice je važna mobilnost, koja studentima, nastavnicima i administrativnom osoblju mora postati još važnijim sredstvom za stjecanje novih iskustava – životnih, nastavnih, znanstvenih i profesionalnih. Sve što se odnosi na međunarodnu suradnju vrijedi i za suradnju unutar hrvatskog visokoobrazovnog prostora: poticat će se razmjena studenata i nastavnika između hrvatskih sveučilišta, poticat će se uspostava suradnje u izvođenju nastave kroz zajedničke studije, što je posebno važno za poslijediplomske studije.

Posebnu pažnju pridavat ćemo i nadalje unaprjeđenju sustava osiguranju kvalitete Sveučilišta, kroz strateški dokument koji je u pripremi. Inovacijom postojećih akata u nadležnosti Rektora, Senata i drugih sveučilišnih tijela – i donošenjem novih – nastavit će se oblikovanje sustava upravljanja i dalje će se poboljšavati funkcioniranje upravljanja, kako Sveučilišta tako i pojedinih sastavnica. Za to je neophodno i dalje održavati stabilnu financijsku situaciju i osiguravati čim pouzdanije izvore financiranja. To je presudno i za nastavak rada na planiranju, projektiranju i izvođenju radova na studentskom kampusu, kao i na održavanju i poboljšavanju uvjeta rada u postojećim zgradama.

Međutim, ostvarenje temeljnih načela programa rada neće biti moguće bez sudjelovanja cijele akademske zajednice, svih zaposlenika i studenata Sveučilišta, koji su i sami odgovorni za funkcioniranje cjeline. Zadaća je uprave Sveučilišta, na čelu s Rektorom, stvaranje uvjeta i pretpostavki za još snažnije aktiviranje svih zaposlenika. Stoga će važno biti i predlaganje načina njihove motivacije za sudjelovanje u promišljanju Sveučilišta kao centra izvrsnosti, tj. kvalitete nastave i istraživanja. Djelovanje zaposlenika i studenata mora biti u interesu svakog pojedinca jer samo tako može napredovati i Sveučilište u cjelini.

3. Studiji i studenti

3. 1. Studijski programi

Na Sveučilištu se izvodi 47 studijskih programa svih razina, od kojih su tri specijalistička i dva doktorska studija. Od toga su samo dva stručna studija (odgajateljski studij na hrvatskom, odnosno talijanskom jeziku). Tomu valja dodati još dva preddiplomska studija za koje imamo dopusnicu koji se trenutno ne izvode, a u tijeku su pripreme (u raznim fazama procesa) još tri diplomatska studija (to su oni koji postoje samo na preddiplomskoj razini, pa im se dopunjuje vertikala: latinski jezik i rimska književnost, znanost o moru i informatika), jednog specijalističkog (kreativno pisanje i nakladništvo) i jedan program studija na daljinu (računovodstvo).

Uvođenje tzv. bolonjskog sustava studija 2005. godine (preddiplomski, diplomski i poslijediplomski stupanj) bila je velika prekretnica u organizaciji studija, no ostvareno u kratkom roku unijelo je niz nedoumica koje su se tijekom ovih godina primjene jednim dijelom riješavale manjim prilagodbama. Osnivanjem Sveučilišta svi su nastavni planovi i programi objedinjeni u jednu cjelinu natječaja za upis, izvedbenog plana i Sveučilišnog godišnjaka, pa se njihovom međusobnom usporedbom pokazalo da među njima postoje značajne razlike u koncepciji koje se ne mogu pomiriti samo parcijalnim prilagodbama, jer ni propisi ne dopuštaju veće promjene bez provođenja postupka za verifikaciju tih promjena. Stoga treba pristupiti sustavnoj reviziji svih programa studija, analizom svih nastavnih planova i programa te prijedlogom promjena, što je proces za koji će zacijelo trebati neko vrijeme. Unutar toga, valja ujednačiti i ponudu izbornih predmeta koji mogu biti zanimljivi studentima drugih studija, te time također doprinijeti integraciji sveučilišta. Izvođenje nekih skupina izbornih predmeta koji mogu biti zajednički studentima raznih studija ustrojiti će se u funkcionalne centre upravo radi učinkovitije ponude i izvođenja (strani jezici, sport, pedagoške kompetencije).

Osim toga, već se pristupilo analizi i ujednačavanju ishoda učenja, od razine svakog predmeta do cijelog nastavnog plana i programa svakog pojedinog studija, tako da će se ova dva procesa provesti usporedo. Kvaliteta nastavnih planova i programa jedan je od ključnih uvjeta za ostvarenje kvalitete cijeloga Sveučilišta, pa tome treba posvetiti najveću pažnju. U tom segmentu najviše dolazi do izražaja sudjelovanje i studenata u procesu upravljanja, jer ne smijemo nikada smetnuti s uma da su oni u središtu ovog dijela djelatnosti Sveučilišta.

Otvaranje novih studijskih programa je veliki izazov, poglavito iz financijskih i kadrovskih razloga. Prvenstveno naime moramo ulagati veliki trud u osiguravanje uvjeta za uspješno izvođenje postojećih programa, od kojih se neki izvode s velikim udjelom vanjskih suradnika, pa je to za Sveučilište vrlo veliko opterećenje. Osim financijskog dijela, uvođenje novih studija predstavlja i problem u pogledu kadrovskih potreba i situacije. Na Sveučilištu nema dovoljno nastavnika za izvođenje ni postojećih programa (problem nastavnog opterećenja je vrlo izraženo na nekim sastavnicama, pa se moraju oslanjati dijelom na vanjsku suradnju), a novi studijski programi ne mogu se izvoditi bez novog zapošljavanja. Zato, ukoliko proračunsko financiranje bude i dalje restriktivno, a Sveučilište pronade interes u ostvaranju novih studija, moramo uspostaviti sustav financiranja iz drugih izvora. Plaćanje školarine za takve studije može biti samo jedan dio rješenja, dok u drugome dijelu treba iz tzv. vlastitih sredstava, po mogućnosti namjenskih, predvidjeti određena sredstva na višegodišnjoj razini.

3. 2. Cjeloživotno učenje

Osim nastavnih planova i programa opisanih i obrazloženih u prethodnom stavku, Na Sveučilištu se izvodi desetak programa cjeloživotnog učenja, iz područja ekonomskih znanosti, jezika (hrvatski i njemački) te program stjecanja pedagoških kompetencija. Uključivanje što većeg broja polaznika cilj je kojemu valja težiti, a to treba učiniti otvaranjem novih

programa, novih mogućnosti učenja i usavršavanja. Osim u području ekonomije, koja danas drži 80% programa cjeloživotnog učenja, valja poraditi na povećanju ponude u obliku tzv. „ljetnih škola“, za koje Sveučilište u Puli ima odlične uvjete (privlačnost pozicije na moru, suradnja s drugim domaćim i inozemnim sveučilištima, uskoro i novi studentski dom za smještaj sudionika). Ukoliko se pokaže potrebnim za učinkovitiji rad u području cjeloživotnog učenja, osmislić se organizacijski okvir u obliku Centra za cjeloživotno učenje, na razini Sveučilišta ili sastavnice.

3. 3. Kvaliteta nastavnog procesa

Sustav upravljanja kvalitetom, koji je i do sada sustavno i učinkovito pratio i evaluirao razinu kvalitete nastave, od predlaganja nastavnih planova i programa do evaluacije putem anketiranja studenata i nastavnika, treba i dalje usavršavati. U to valja ubrojiti i poticanje nastavnika da se neprekidno usavršavaju i osuvremenjuju nastavne postupke, što će se postići omogućavanjem njihova usavršavanja, motivacijom i nagrađivanjem, ali i učinkovitom evaluacijom. Na temelju dosadašnjih iskustava, usavršit će se i poboljšati sustav studentskih anketa, kako bi rezultati bili ne samo formalne naravi, već prvenstveno korisni za upravljanje nastavnim procesom i njegovo usmjeravanje ka većoj kvaliteti. Sustav periodičnog internog vrjednovanja svih studijskih programa bit će uspostavljen sukladno Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG).

Istom području kvalitete nastave pripadaju i pitanja pristupačnosti studija i potpore studentima, kao i učinkovitost na studiju i osiguranje studentskog standarda. Privlačenje studenata starijih od 25 godina u redoviti studij na Sveučilište je jedan od ciljeva predviđenih Programskim ugovorom potpisanim s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta u prosincu 2012. Olakšavanje pristupačnosti studiju podrazumijeva međutim još nekoliko kategorija, npr. studente slabijeg imovinskog stanja i studente s posebnim

potrebama. Za to valja predvidjeti, zajedno sa širom društvenom i gospodarskom zajednicom, program stipendiranja i potpore studentima kojima je to značajno za učinkovito i uspješno studiranje, uz uvjet da oistvaruju izvrsne rezultate tijekom studija. Posebna se pažnja već neko vrijeme pridaje studentima s posebnim potrebama, započeo je i program edukacije nastavnika i pratećih službi, pa će se i u tom području uspostaviti, odnosno preuzeti standardi potrebni za učinkovito prihvaćanje i praćenje takvih studenata. Svaki student koji svojim intelektualnim sposobnostima može sudjelovati u nastavnom procesu, mora moći pohađati i završiti studij bez obzira na fizički ili bilo kakav drugi nedostatak.

Izraz „potpora studentima“ ima višestruko značenje: on se ne odnosi samo na studente s posebnim potrebama, već i na sve druge, koji imaju povremeno poteškoća koje se mogu razriješiti u mentorskom odnosu student – nastavnik ili u savjetovalištu koje je uspostavljeno prije nekoliko godina, i čija će se djelatnost i dalje podupirati i jačati. Potpora obuhvaća i infrastrukturu za učenje, od knjižnica i čitaonica do sustava za e-učenje, a to su pitanja na kojima se već aktivno radi. Za knjižnice usp. niže, 4. 2, a sustav e-učenja je uveden i razrađen za sve sveučilišne nastavne sastavnice, pa će se i nadalje pomagati i poticati njegova primjena na što većem broju nastavnih predmeta svih studija.

Naposlijetku, učinkovitost cjelokupnog procesa poučavanja provjeravat će se, sukladno strategiji sustava za kvalitetu, evaluacijom kvalificiranosti i stručnosti nastavnog osoblja, a prikupljene povratne informacije o kvaliteti procesa poučavanja koristit će se za poboljšanje kompetencija nastavnog osoblja. Osim toga, učinkovitost će se provjeravati i statistikom i analizom svih informacija važnih za unaprjeđenje kvalitete nastavnog procesa, posebice rezultata učenja, odnosno studiranja, za pojedinačne predmete, skupine predmeta i svaki studij u cjelini.

4. Znanstveni rad i istraživanje

4. 1. Istraživačka produktivnost

Kapaciteti Sveučilišta u segmentu znanstveno-istraživačke aktivnosti danas nisu dovoljno iskorišteni. Poticanje istraživanja stoga je i dalje od iznimne važnosti, iako je to kontinuitet procesa započetih u prethodnom razdoblju. Na Sveučilištu djeluje 90 doktora znanosti, iako njima valja pribrojiti i 9 djelatnika u umjetničkom području, koji se formalno ne ubrajaju među istraživače, s obzirom da je umjetnost – u odnosu na znanost – specifična. Tomu valja pridodati još 40 nastavnika u suradničkom zvanju asistenta koji su na doktorskom studiju. To je lijepi broj koji pruža velike mogućnosti razvoja znanstvenog rada na Sveučilištu.

U sklopu priprema za sklapanje programskog ugovora s Ministarstvom o financiranju znanosti na sveučilištima, prikupljeni su podaci o znanstvenoj produktivnosti, koji su obrađeni i stavljani u kontekst svih hrvatskih sveučilišta, pri čemu rezultati nisu loši. Prikupljena baza podataka svakog istraživača i dalje će se ažurirati prema utvrđenim kriterijima, tako da će se sustavno pratiti znanstvena produktivnost svakog istraživača i Sveučilišta u cjelini. Nastavit će se financijski pomagati kako odlaske na znanstvene skupove i objavljivanje znanstvenih radova, tako i pokrivanje troškova doktorskih studija zaposlenika Sveučilišta, a poticati će se i odlaske znanstvenika na postdoktorsko usavršavanje. Poticati će se pokretanje znanstvenih projekata iz područja i polja koja su dosad bila zastupljena, a i novih, sukladno strateškom usmjerenju Sveučilišta, prema znanosti o moru, i nadamo se tehničkih znanosti.

Osim nacionalnih projekata, koje je dosad financiralo Ministarstvo (a u budućnosti bi ih trebala preuzeti Hrvatska zaklada za znanost), naročito će se poticati sudjelovanje u međunarodnim projektima iz EU fondova i drugih izvora, za što je potrebno ojačati i kapacitete Sveučilišta u međunarodnoj suradnji na području znanosti i istraživanja. Neće se zanemarivati ni

poticanje prijavljivanja i sudjelovanja u projektima s gospodarstvom i s civilnim sektorom, koji su važni za suradnju s okruženjem, i na taj će se način također doprinosti pozicioniranju Sveučilišta kao istraživačkog centra izvrsnosti.

4. 2. Infrastruktura znanosti i istraživanja

Za povećanje znanstvene produktivnosti i prepoznatljivosti Sveučilišta u regionalnom, nacionalnom i međunarodnom okviru valja poraditi i na daljem razvoju organizacije infrastrukture, prvenstveno funkcija Sveučilišne knjižnice, ali i novih centara koji se osnivaju na Sveučilištu kao znanstvene sastavnice.

Sveučilišna knjižnica, uza svoju ulogu u nastavnom procesu i općenito u kulturi Pule i Istre jer čuva povijesnu građu u obliku knjiga i rukopisa, ima važno mjesto i u znanstvenoj djelatnosti: osim prikupljanja i čuvanja knjižne građe, novina i časopisa, sve je važniji onaj dio njezina djelovanja koji obuhvaća prikupljanje i distribuciju informacija, baza podataka i bibliometrije. Posebno je važno – kako za nastavnu, tako i znanstvenu djelatnost – što je već započelo ostvarivanje projekta e-knjižnice OET, koji će se i dalje razvijati u suradnji s drugim sveučilišnim sastavnicama. Dostupnost elektroničkih informacija i tekstova u elektroničkom obliku sve je važniji dio nastave tako i znanosti. Za poboljšanje funkcioniranja cijelog sustava, koji je ustrojen kao Knjižnični sveučilišni sustav (KSS – obuhvaća Sveučilišnu knjižnicu i tri odjelne knjižnice), neophodno je dalje raditi na projektu kampusa, tj. uređenja i nadogradnje građevina za potrebe Sveučilišne knjižnice, čime će se ona iz neuvjetnih prostora u centru grada smjestiti u kampus, na puno većoj površini i sa svim potrebnim sadržajima za ispunjavanje svih svojih nastavnih, znanstvenih i općekulturnih funkcija.

Na Sveučilištu djeluju dva centra koja se bave znanošću i istraživanjem: Centar za empirijska društvena istraživanja i trendove (CASTER), osnovan pri OET za istraživanje procesa i pružanje usluga u širem

društvenom okruženju, te Centar za kulturološka i povijesna istraživanja socijalizma (CKPIS), koji djeluje na razini Sveučilišta, odnosno okuplja istraživače s više odjela. Očekuje se – i poticat će se – osnivanje i drugih sličnih tematskih centara za istraživanje i znanstvenu djelatnost, sukladno interesu, potrebama i mogućnostima u pojedinim područjima, poljima i granama znanosti, pogotovo onima koje će predstavljati dodatni doprinos jačanju prepoznatljivosti Sveučilišta u znanosti na međunarodnom planu.

4. 3. Izdavačka djelatnost

U posljednjim je godinama izdavačka djelatnost Sveučilišta ustrojena kao sustav potpore izdavanju časopisa i monografija, u što su već uložena značajna sredstva i veliki naponi. Izdavačka djelatnost je već dosegla određenu kvalitetu, koju treba dalje usavršavati. Ključno će u narednom razdoblju biti nastaviti podupirati izdavaštvo vlastitim sredstvima Sveučilišta, uz povećanje sufinanciranja časopisa i monografija iz drugih izvora (poglavito Ministarstvo). Za to je potrebno doseći postavljene kriterije, kao što su redovitost izlaženja, kvaliteta tekstova, recenzentski postupak i dr. Sada samo jedan od četiri časopisa koje objavljuju sveučilišne sastavnice ima takvu potporu. Drugi ključni problem izdavačke djelatnosti je distribucija (razmjena, prodaja) koju treba bolje ustrojiti, ali je to povezano i s trećom točkom, a to je potreba da se Ured za izdavačku djelatnost fizički ustroji i ima zaposlenika koji će administrirati cijeli proces, od prijave izdavačkih projekata, sastajanja i odluka Povjerenstva, do izvješćivanja i distribucije knjiga i časopisa. U perspektivi to može postati i jezgra jedne buduće tvrtke za izdavaštvo u vlasništvu Sveučilišta.

4. 4. Znanstveni skupovi i popularizacija znanosti

Na Sveučilištu se svake godine priređuje nekoliko znanstvenih skupova (konferencija), od kojih neki već imaju višegodišnju tradiciju. Valja svakako nastaviti podupiranje njihova održavanja, a uz to će se kao i do sada prihvatiti suorganizacija svih jednokratnih i/ili obljetničkih (prigodnih) skupova koji spadaju u kontekst djelatnosti Sveučilišta. Većina skupova koji se održava na Sveučilištu ima međunarodni karakter, i to će i dalje biti pravilo, jer takva događanja doprinose afirmaciji Sveučilišta, pomažu u stjecanju novih kontakata, iz čega se onda mogu razvijati i drugi vidovi suradnje, npr. na projektima. Naravno, i obrnut je slučaj uobičajen i čest: iz projekata proizlaze konferencije, koje se zbog pogodnog položaja Pule i Istre održavaju u nas.

Skupovi, konferencije, seminari, radionice, predstavljanja knjiga i sl. istovremeno su i način popularizacije znanosti, jer njihovo održavanje obznanjuje se u medijima i time omogućava i lokalnom zainteresiranom stanovništvu da sudjeluje i prati takve događaje. Kad smo već kod popularizacije znanosti, dodatne napore treba uložiti za veće sudjelovanje Sveučilišta u Festivalu znanosti, koji se posljednjih godina odvija u proljeće u svim većim hrvatskim gradovima. Iako je naš grad u to uključen, pa i neke naše djelatnosti, Sveučilište do sada nije bilo dovoljno prisutno, a to treba ispraviti. Cilj popularizacije znanosti jest doprijeti do što šireg kruga zainteresiranih, a to se može ostvariti predavanjima, ciljanim prezentacijama, suradnjom sa školama, s gospodarstvom, s cjelokupnim društvenim okruženjem.

4. 5. Poslijediplomski doktorski studiji

Izvođenje poslijediplomskih doktorskih studija znak je razvijenosti sustava znanosti na sveučilištu. Na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli izvodimo samo tri poslijediplomska doktorska studija, sva tri iz polja ekonomije.

Razlog je vrlo jednostavan: kao jamstvo kvalitete i ozbiljnosti potrebno je program složiti tako da se u nj uključi razmjerno veliki broj doktora znanosti iz jednog polja, odnosno grane. To dosad nismo mogli ostvariti u drugim poljima, odnosno granama. Stoga će se razmotriti svaka mogućnost za predlaganje zajedničkih doktorskih studija s drugim sveučilištima, s programima koji moraju biti zanimljivi, jedinstveni i potrebni, a da su pritom i kvalitetni i izvodljivi.

5. Međunarodna suradnja, projekti i mobilnost

5. 1. Međunarodna suradnja

Jedan od strateških ciljeva Sveučilišta, međunarodna suradnja ima izrazito razvojni karakter te značajnu ulogu u uključivanju Sveučilišta u europski istraživački prostor (ERA), i stoga je od posebnog interesa za razvoj i afirmaciju Sveučilišta. Širina pojma „međunarodne suradnje“, koji obuhvaća sve vidove suradnje s inozemnim ustanovama (sveučilištima, institutima, ustanovama i udrugama, te regijama i gradovima), dovodi do potrebe da se u idućem razdoblju – a temeljem razvojne strategije – točno definiraju aktivnosti i zadaci Ureda za međunarodne projekte i Ureda za međunarodnu suradnju, u čijoj je nadležnosti međunarodna mobilnost.

5. 2. Međunarodni projekti

Ured za međunarodne projekte profilirat će se kao podrška u pripremi, prijavi i vođenju međunarodnih projekata, za oblikovanje mreže kontakata radi protoka informacija o novim istraživačkim projektima. Ured je do sada sudjelovao u pripremi i prijavi dvadesetak projekata, od kojih su neki i prihvaćeni za financiranje, te sudjeluje u provođenju prihvaćenih projekata kao administrativna podrška. Ključno je, međutim, i dalje poticati zanimanje akademskog osoblja za sudjelovanje u međunarodnim projektima, te će se u tu svrhu, osim i dosad uobičajenih sastanaka po odjelima radi informiranja o mogućnostima, osmisliti politika poticanja i vrjednovanja tog oblika rada.

5. 3. Mobilnost

Uz postojeće ugovore o mobilnosti u okviru programa Erasmus i Ceepus, za što je kao administrativna podrška zadužen Ured za međunarodnu suradnju, sklopit će se i novi ugovori shodno prijedlozima sastavnica, koje će se potaknuti da više posiju za tim oblikom suradnje, za razmjenom studenata, nastavnika i administrativnog osoblja. Od tridesetak dosadašnjih sporazuma, neki se više koriste, a neki manje, no ohrabruje što se broj studenata koji se javljaju na natječaj za odlaznu mobilnost svake godine gotovo udvostručuje. Shodno tome, očekuje se i povećanje broja studenata koji dolaze u sklopu programa razmjene, a tome će zacijelo doprinijeti postojanje studentskog doma i restorana od 2014. Tomu valja dodati da treba ojačati ponudu nastave na engleskom ili talijanskom jeziku, čime će se stvoriti pretpostavke za povećanje ulazne mobilnosti, a organizirat će se i tečaj hrvatskoga jezika za takve studente i nastavnike, sudionike u razmjeni.

6. Ljudske, materijalne i financijske pretpostavke

6. 1. Kadrovi

Nastavni kadar na Sveučilištu i dalje će se razvijati, unatoč teškoćama s proračunskim financiranjem. Prioritet će imati osiguranje nastavnoga kadra u znanstveno-nastavnom zvanju za nove studije koji još nemaju dovoljno zaposlenih nastavnika (informatika, kultura i turizam, znanost o moru), te na onim odjelima i studijima na kojima je omjer znanstveno-nastavnih i nastavnih zvanja nezadovoljavajući, kao i tamo gdje je omjer stalno zaposlenih nastavnika i vanjskih suradnika nepovoljan u korist ovih potonjih.

Prioritet će uvijek i svugdje imati zapošljavanje nastavnika u znanstveno-nastavnim zvanjima, a ako to nije moguće, u suradničkim zvanjima s obavezom upisa doktorata i njegovim dovršavanjem u propisanom roku. Ali vodit će se i briga o uravnoteženom razvoju kadrovske situacije i na svim odjelima i studijima, pogotovo u svjetlu postizanja povoljnog odnosa nastavnika i studenata propisanog standardima o kvaliteti pri vanjskoj neovisnoj prosudbi studija, sastavnica i cijeloga Sveučilišta.

Usporedo s tim, važna će nam biti i kadrovska politika u administraciji Sveučilišta, gdje danas na nekoliko kritičnih mjesta nedostaju djelatnici koji bi radili na odnosima s javnosti, na tajničkim poslovima za prorektore, na izdavačkoj djelatnosti i distribuciji publikacija, a dovršit će se će se osposobljavanje jedne osobe za internu reviziju (što predstavlja zakonsku obavezu) i osposobljavanje još jedne osobe za poslove javne nabave. Tajnička mjesta nedostaju nam i na dva od pet odjela, a prema knjižničnim standardima ni Sveučilišna knjižnica nema dovoljno djelatnika. Povećanjem opsega posla (znanosti, istraživanja, projekata, mobilnosti) trebat će dopuniti radna mjesta i u drugim uredima. Međutim, s obzirom na trenutnu situaciju državnog proračuna, morat ćemo vrlo pažljivo odrediti prioritete u zapošljavanju novih kadrova u administraciji Sveučilišta, dok

financiranje iz tzv. vlastitih sredstava može biti održivo samo na određeno vrijeme.

6. 2. Unaprjeđenje kvalitete

Djelovanje Ureda za kvalitetu predstavlja okosnicu sustava, a donošenje Strategije sustava za kvalitetu kao potpora upravljanju, odlučivanju i razvoju Sveučilišta, što je u tijeku, predstavljat će temeljni dokument važan za sve segmente djelovanja Sveučilišta: upravljanje, sustav kvalitete, studijske programe, studente, nastavnike, znanost, istraživanje i umjetnost, mobilnost i međunarodnu suradnju, resurse. To naravno podrazumijeva potrebu angažmana svih sudionika, i predstavlja način aktiviranja i onih potencijala koji su danas nepotpuno iskorišteni. Ovo stoga treba čitati u kontekstu svih ostalih točaka ovog programa rada, odnosno funkcioniranja Sveučilišta. To isto tako podrazumijeva i angažman svih zaposlenih u samoevaluaciji, koja je osnovna pretpostavka svih ostalih unutarnjih procesa na Sveučilištu. Bez svega toga se ne može računati na pozitivni ishod rezultata povremenih vanjskih neovisnih prosudbi sustava kvalitete, zatim pojedinih sastavnica i cjeline Sveučilišta. A bez toga nema niti budućnosti Sveučilišta, koje svojom aktivnošću mora neprestano dokazivati kvalitetu djelovanja.

6. 3. Sveučilišni kampus

Dosad učinjeno u projektu sveučilišnog kampusa u Zagrebačkoj 30 (bivše zgrade Opće bolnice u Puli) tek je početak procesa koji će trajati duže vrijeme. Nakon što je bila izrađena idejna studija (2011), dovršen je i elaborat namjene prostora s idejnim prijedlogom rješenja infrastrukture (2012). Po tim dokumentima je u kampusu, na prostoru koji je do 2000. godine koristila Opća bolnica, predviđeno smjestiti studentski dom i restoran (u izgradnji), zatim Sveučilišnu knjižnicu, dva od postojećih sveučilišnih odjela,

nove odjele u idućem srednjoročnom razdoblju, rektorat, a u posve nove građevine koje tek treba projektirati, još jedan studentski dom s oko 250 postelja i višenamjensku dvoranu.

Naravno, prvi konkretan rezultat bit će dovršenje studentskog doma i studentskog restorana, koji se upravo uređuju, a početak rada planiran je za prvu polovicu 2014. godine. Kako je Sveučilište nositelj investicije, tu se treba još angažirati na zatvaranju financijske konstrukcije unutarnje opreme, a zajedno sa Studentskim centrom pripremiti sve potrebno za stvarni početak rada.

Naredni su koraci projektiranje kompleksa zgrada za Sveučilišnu knjižnicu, izrada idejnog rješenja a zatim i projektiranja za nove zgrade i za uređenje austrijske tvrđave Sv. Mihovila. Velike će napore još trebati uložiti u koordinaciju aktivnosti oko izgradnje / preuređenja kampusa u Zagrebačkoj 30, jer će to uključivati podršku Grada Pule, Istarske županije, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, te drugih ministarstava, posebice onih nadležnih za regionalni razvoj i financije.

6. 4. Upravljanje

Donošenjem novog Statuta u proljeće 2013. godine, otvoreno je novo poglavlje u razvoju Sveučilišta, jer on predstavlja pravno osvježeni i osuvremenjeni temelj za djelovanje Sveučilišta. Slijedom toga, uskladit će se svi dokumenti – ili donijeti novi – koji iz Statuta proizlaze i na njemu se temelje, bilo da su u nadležnosti Rektora, Senata ili drugih sveučilišnih tijela. Također ćemo Senatu predložiti obnovu mandata svih radnih tijela, a razradit će se sustav praćenja njihova rada, uz uvođenje određenih mjera stimulacije. Kontinuirano će se raditi na ustroju radnih mjesta radi optimiziranja rada u službama, a kadrovski će se nastojati ojačati službe i uredi u onim dijelovima za koje se pokazala, ili će se u budućnosti pokazati potreba, sve u okvirima objektivnih mogućnosti. U sklopu priprema za izradu nove petogodišnje razvojne strategije razradit će se prijedlog nove, odnosno inovirane sheme ustroja sveučilišta.

U pogledu organizacije rada na Sveučilištu razradit će se i predložiti osnivanje centara funkcionalne naravi vezanih uz znanstvenu djelatnost, nastavnu djelatnost i administrativnu potporu studentima i nastavnicima, npr. za sportske aktivnosti, za strane jezike, za kompetencije u obrazovanju, za karijerno savjetovanje studenata (u suradnji sa Studentskim centrom), za europske fondove i programe (u suradnji s Istarskom županijom) i dr.

6. 5. Financijske pretpostavke

Stabilnost financijske situacije Sveučilišta u ovom je trenutku velika prednost. U državnom proračunu osigurana su sredstva za plaće i mali dio materijalnih troškova, ali taj je iznos posljednjih godina realno u padu: ta se sredstva smanjuju. Tzv. vlastita, odnosno namjenska sredstva dolaze jednim dijelom od školarine koju plaćaju studenti (izvanredni i poslijediplomski), a drugim od školarine koju smo ugovorili s Ministarstvom za sve izvrsne studente. Financijska sredstva iz ostalih izvora imaju manji udio u strukturi prihoda, a realni pad udjela sredstava iz Državnog proračuna u financiranju Sveučilišta mora nam biti upozorenje da tzv. vlastitim sredstvima pažljivo raspolažemo, trošeći ih isključivo u namjenske svrhe, jer većina takvih sredstava vezana je za točno određene stavke.

U traženju dodatnih izvora prihoda moramo se više okrenuti projektima za realni sektor i gospodarstvo, ali i europskim fondovima i zakladama. Sveučilište će tamo gdje je to potrebno i dalje – izravno ili putem sastavnica – osiguravati sredstva za pojedine aktivnosti koje su u interesu Sveučilišta jer značajno doprinose kvaliteti studiranja i rada, obrazovanju nastavnika i studentskom standardu, kao što su npr.: studentsko savjetovalište, studentski sport, studentska natjecanja i putovanja u vezi s nastavom, potpora radi pohađanja doktorskog studija, odlazak na znanstvene skupove, usavršavanje nenastavnog osoblja, nabavu knjiga za knjižnični sustav za potrebe nastave, nabavu informatičke opreme i dr. Svi postupci za odobravanje takvih troškova moraju biti transparentni, a procedure i uvjeti jasno određenih pravila.

7. Zaključak

U oblikovanju ovoga Programa rada poslužio sam se četverogodišnjim iskustvom koje je bilo – zajedno sa sviješću o potrebnim poboljšanjima – najveći poticaj u njegovu nastanku. Naime, čini mi se da mogu upravo na temelju spoznaje o učinjenome imati i predstaviti jasnu sliku o tome što još treba učiniti. Rukovođenje sveučilištem je proces, i naravno da ne postoji neki konkretni krajnji cilj, osim stalnog razvoja sveučilišta. Razvoj može ovisiti o trenutnim okolnostima, pa može biti brži ili sporiji, ali treba težiti stalnosti upravo razvoja.

Ako bih program rada sažeo u nekoliko zaključnih rečenica, mislim da bih istaknuo sljedeće najvažnije točke:

- nastaviti razvoj postojećih studija,
- revidirati postojeće nastavne planove i programe,
- pripremati otvaranje novih studija prema razvojnoj strategiji,
- obaviti pripreme za ulazak u područje tehničkih znanosti,
- i dalje poticati znanstveni rad pojedinaca i sastavnica,
- ustrojiti i voditi bazu podataka o znanstvenoj produkciji,
- nastaviti usavršavanje izdavačke djelatnosti,
- i dalje razvijati međunarodnu suradnju, projekte i mobilnost,
- nastaviti rad na projektiranju i planiranju kampusa,
- prilagođavati organizacijsku strukturu novim potrebama,
- voditi racionalnu kadrovska politiku, u nastavnom i upravnom dijelu,
- nastaviti unaprjeđivanje sustava kvalitete,
- osigurati i održavati financijsku stabilnost Sveučilišta.

Zadaća je Rektora, na čelu uprave Sveučilišta, stvoriti i održavati uvjete za ostvarenje ovih glavnih ciljeva, no u tome mora sudjelovati cijela akademska zajednica, sinergijskim učinkom svih zaposlenika, nastavnih i nenastavnih, kao i studenata.

U Puli, 26. travnja 2013.

Prof. dr. sc. Robert Matijašić